

Reklama

[Ricansko.info](#) > [Články](#) > Sedm rad, jak zvýšit příjmy měst a obcí

Sedm rad, jak zvýšit příjmy měst a obcí

Rubrika: [Názor](#) | 03.04.2008 00:21

Vymlouvá se vaše město nebo obec, že na rekonstrukci silnic nebo stavbu školy nemá peníze? Ptejte se, proč jich nemá více. Co určuje, kolik peněz obsahuje veřejná kasa?

V textech, které se objevují v [názorové rubrice](#) serveru Říčansko.info nebo v diskusních fórech pod články, se mnohdy objevuje kritika věcí veřejných a nápady na další zlepšování. Nejčastější odpovědi politiků občanům se pochopitelně točí kolem peněz. Luxus výběru, kam peníze investovat, je spíše výjimečný. Spíše se řeší, kde na to či ono základní vybavení vzít. Asi žádná městská či obecní kasa „netrpí“ přebytkem peněz.

Dnešní otázka, jak zvýšit příjmy měst a obcí, je tedy zcela na místě. Hledání odpovědi mají kvalitní komunální politici přímo v popisu práce, občané zase mají právo toto snažení průběžně hodnotit – a čím větší povědomí o dění ve městě nebo obci mají, tím lépe se mohou rozhodovat a i společenská diskuse může být přínosnější.

Článek *Jak zvýšit příjmy obcí a měst, aneb Sedm praktických rad*, který publikoval Luděk Tesař ze společnosti [Regionservis](#) v posledním vydání časopisu *Moderní obec*, tak výborně zapadá do probíhajících diskusí i na Říčansko.info. Text v původním znění si můžete zatím zdarma přečíst na [webu Moderní obce](#).

V našem článku se pokusím zmíněné rady shrnout, zestručnit argumenty a tipy Ludka Tesaře, a také sem tam doplnit související „říčanské“ odkazy. Samozřejmě je dobré myslet na to, že na následujících řádcích jde o obecnou teorii, praxe může být obtížnější. Jistě také existují jiné recepty a tento nemusí být nejuvýstižnější, nejlepší a spásitelný.

1. Kdo vlastně „živí“ města a obce?

Výše základních příjmů vašeho města nebo obce záleží na těchto faktorech:

- **Počet obyvatel obce** – čím více má město či obec lidí přihlášených k trvalému pobytu, tím větší přísun dostane ze státního rozpočtu. Podle Ludka Tesaře se obci vyplatí motivovat finančně občany, kteří v ní bydlí, ale nejsou přihlášení k trvalému pobytu, aby se pod její křídla zaregistrovali.
- **Úspěch podnikatelů** – živnostníci jsou v tomto případě pro samosprávu nejcennější občané. Obci zůstává 30 procent výnosu z daně, kterou osoby samostatně výdělečné platí. Pokud se ze živnostníka stane právnická osoba, záleží pak na sídle firmy (nikoliv místě podnikání), kde odvádí daně.
- **Koeficient u daně z nemovitosti** – obec jej může zvýšit nebo snížit podle zákona obecně závaznou přihláškou.
- **Rozloha** – čím větší rozlohu město nebo obec má, tím vyšší má příjem.
- **Počet zaměstnanců** – ti, co mají v dané obci místo výkonu práce, se z hlediska obecní pokladny také počítají, přinášejí ale malé objemy peněz.

Obcí na Říčansku se výrazně dotýká první bod – počet trvale přihlášených občanů. Nově přistěhovalí lidé často ihned nemění trvalé bydliště, protože je k tomu v podstatě nic nenutí, navíc je to stojí čas kvůli běhání na úřadech. Například Říčany mají oficiálně 12 357 obyvatel, některé odhady mluví ale až o 17 tisících. Tento rozdíl tedy městskou kasu poznamenává.

Naopak ze živnostníků by mohly mít zdejší obce radost – jak jsme napsali v [nedávném článku](#), na Finančním úřadu v Říčanech je zaregistrováno mnohem více podnikatelů, než v nedalekém a nemalém Benešověsku.

Daňové výnosy obcí jsou určeny aktuální reformou, kterou jsme s ohledem na město Říčany probírali se zastupitelem Jaromírem Jechem v rozhovoru [Vydělají Říčany na reformě veřejných financí?](#), ještě dříve jsme publikovali článek [Prospěje Říčanům daňová reforma?](#)

Jakými dalšími způsoby lze naplnit veřejnou pokladnu?

2. Má radnice strategii?

Plánovat, plánovat, plánovat. Získání peněz do městské kasy je podle autora Ludka Tesaře snazší, než to na první pohled vypadá. Má-li vedení města jasné priority, finance se nacházejí lépe. Důležitý je tzv. Strategický plán rozvoje města a obce, který definuje cíle samosprávy, konkrétní rozvojové projekty a informuje veřejnost o nových příležitostech a záměrech.

Přístup, kdy samospráva volí cíle podle dotací, je špatný. V této souvislosti autor kritizuje známé „porcování medvěda“ v Parlamentu. Je také omylem se domnívat, že lidé-turisté jezdí jen za památkami, důležité jsou i zážitky.

Doplňme, že Říčany disponují tři roky starým [Strategickým plánem rozvoje města Říčany](#), na který loni navázal Akční plán, o kterém jsme psali ve článcích [Říčany schválily svou budoucnost](#) a [Pět slibů města Říčany](#).

Připomeňme, že o získání dotací pro tuto oblast se stará i organizace MAS Říčansko, která pro tento účel připravila vlastní dokument obsahující strategii regionu. Zatím jsme vám ji představili v prvním díle seriálu [Strategický plán pro Říčansko](#).

3. Mají úředníci motivaci?

Aby samospráva mohla fungovat, musejí být její zaměstnanci motivováni. Motivací se přitom nerozumí jen finanční ohodnocení, ale i možnost zlepšování, vzdělávání, kolektiv, apod. Na to by měli dbát především tajemníci a vedoucí zaměstnanci. Pokud se projektu ujme osoba bez motivace, je předurčen k neúspěchu.

Autor doporučuje, aby si samospráva objednala realizaci některých projektů u externího dodavatele. V případě úspěchu pak může dostat další příležitost, nebo odměna může být závislá na výsledku práce.

4. Fungují organizace efektivně?

„Do roku 2013 lze ke každé koruně získat až čtyři další koruny dotací (nejen z EU),“ píše Luděk Tesař a doporučuje šetřit na provozních výdajích. Častým jevem ve městech je výskyt mnoha forem organizací, které nemají motivaci k efektivnímu hospodaření. Ze zvyku města a obce některé činnosti dotují, aniž by se ptaly, zda je ztráta nutná. Snižené vstupy do dotovaných veřejných prostor mají ten efekt, že si lidé takových služeb ani neváží. Založení obchodní společnosti městem automaticky neznamená, že úředníci dosáhnou efektivnějšího hospodaření.

5. Komerční úvěry?

Spolu s dotacemi lze využít půjčku od komerčních bank. Obec je pro banku nejlepší klient, protože má garantované příjmy (daně od svých občanů). Na tuto výhodu by měla samospráva při jednání s bankovním ústavem myslet a pokusit se vyjednat nejlepší podmínky.

Připomeňme, že o jednom z nejvýznamnějších úvěrů v Říčanech bylo nedávno [rozhodnuto](#) v souvislosti s [výstavbou nové základní školy](#). Město potřebovalo 100 milionů korun, přičemž úvěr na dobu 12 a půl roku městu poskytne Česká spořitelna.

6. A co dodavatelský úvěr?

Chytrou a účinnou metodou je dodavatelský úvěr – obec ho může využít tehdy, pokud staví a dotaci očekává až po kolaudaci. Dodavatel může financovat celý projekt po dobu výstavby a finančně jej krýt, platbu pak obdrží ve chvíli, až město obdrží dotaci. Do těchto výběrových řízení se hlásí obvykle velké firmy, které poskytují jistotu.

7. Spolupracuje město se soukromníky?

Město či obec může využít i soukromý kapitál kupříkladu při renovaci prostředí. Na tom má zájem jak obec (bude vypadat lépe), tak soukromý vlastník (vylepší svůj majetek). Vlastník si opraví dům a obec mu na to přispěje určitou částkou. V případě jasných podmínek není třeba komisí, výběrů a politikaření.

Tento text vychází ze článku [Jak zvýšit příjmy obcí a měst, aneb Sedm praktických rad](#) Lud'ka Tesaře, který vyšel v březnovém vydání časopisu *Moderní obec*.

Tento článek není oficiálním stanoviskem serveru Říčansko.info ani (jediným) návodem na zvýšení rozpočtu měst a obcí, ale může případně posloužit jako podklad k diskusi mezi občany a jejich volenými zástupci, kterou Říčansko.info podporuje.

Autor: Jan Ambrož | [Zpět](#)

Vaše názory

[Přidejte Váš názor](#)

Libor Dušek

Publikováno: 03.04.2008 23:04

Poslední dobou se v řadě příspěvků opakuje číslo, že podle odhadů je skutečný počet obyvatel Říčan 17,000, někde jsem viděl i 18,000. Ještě jsem se ale nedočel, jakou metodou autoři k tomuto odhadu dospěli. Z několika důvodů se mi to zdá hodně vysoké: 1. Když se rozhlédnete kolem, opravdu skoro ve třetině domů a bytů bydlí ne-říčanští? 2. Přinejmenším rodiny s malými dětmi mají pořádnou motivaci se zde přihlásit, jelikož bez trvalého pobytu nemají ve veřejné školce šanci. 3. Také je slušná migrace opačným směrem - např podle veřejné databáze ČSÚ se v roce 2006 do Říčan 472 lidí oficiálně přistěhovalo, ale také se 349 oficiálně odstěhovalo. Stejně jako mnoho příchozích i řada odchozích si zřejmě nemění trvalý pobyt, takže ti tu naopak jsou hlášeni, ačkoli tu nebydlí. Jasně, určitě je v Říčanech víc lidí než co říkají oficiální statistiky, jen by bylo dobré nestrašit vysokými odhady, aniž bychom věděli, odkud ty odhady pocházejí. Třeba tento problém nemá až tak velké rozměry. Rozhodně kdyby se peníze z daní začaly rozdělovat obcím aspoň trochu racionálnější systémem než dnes, mělo by to pro Říčany pozitivnější efekt než 8300 Kč na hlavu z nově přihlášených obyvatel.

[T.Tamchynová](#)

Publikováno: 03.04.2008 20:23

Nevím, umožňuje-li právní řád zpoplatnění nemovitostí k trvalému bydlení, kde třeba po půl roce od kolaudace bytové jednotky nikdo oficiálně nebydlí? Tento poplatek by mohl odpovídat výši státního příspěvku na jednoho obyvatele. Obávám se, že mnoho lidí se nebude chtít do Říčan přihlásit už jenom kvůli pražským parkovacím zónám.

[Vojtěch Vít](#)

Publikováno: 03.04.2008 19:00

Řešit problém nepřihlášených obyvatel peněžními odměnami nemá podle mne valný smysl. Vzhledem k napojení velké části obyvatel Říčan na Prahu jsou výhody, které "Pražské občanství" nabízí, příliš významné, než aby se daly "přeplatit". Účinnější, trochu pragmatickou metodou by podle mne bylo jisté "vynucování" onoho nahlášení. Snažil bych se proto všem nenahlášeným obyvatelům znepříjemnit přístup k některým městským službám. Například: Nejsem si jistý, nakolik má město "kontrolu" nad školami a školkami; podmínit ale jejich navštěvování nahlášeným pobytem alespoň jednoho z rodičů dítěte by snad nebyl úplně zcestný nápad. S možností ve výjimečných případech udělovat výjimky, samozřejmě. Vezměte si, že právě tyto instituce na nedostatku financí trátí nejvíc (viz. potřebné zadlužování)...

bono

Publikováno: 03.04.2008 17:46

To Z. Moudrý: Nevidím jediný důvod, proč by diskutování pod přezdívkami mělo být opovržením hodné. Jednak tak klidně můžete diskutovat sám, pokud budete chtít, jednak diskutování pod nickou přináší i jisté výhody, např. se oponenti mohou vyjadřovat především k obsahu textu a nikoli k osobě diskutujícího. Odpadá tak balast ukřivděných ještů. Docela by mě i zajímalo, jakou výhodu pro mě, jako pro diskutujícího pod přezdívkou, by mělo vystupovat pod svým jménem. Asi žádnou, myslím, že jediné, co bych získal je jistota, že až se to bude někomu hodit, použije to. Proto volnou anonymní diskuzi vítám, sledování názorů občanů známe dobře z minulého režimu a jak to zneužít taky. Nejsem tak naivní, abych si myslel, že snaha o vnučení jediného správného názoru zmizela z dějin s bolševiky. Jinak jsem rád, že diskutujete a pokud tak budete činit třeba i pod přezdívkami, vůbec mi to nevádí. Je mi jedno jestli si tříbím stanovisko s místostarostou Moudrým nebo někým kdo se skrývá pod nickou. Budte zdrav. K samotnému obsahu příspěvku "Sedm rad": podobné filosofie řízení jsou myslím na dvě věci. Nic proti, ale kdyby to bylo tak snadné, aplikovali by všichni 7 mouder a všechno by běželo jak na drátkách. Ale ono to přitom tak snadno nefunguje. Naštěstí.

Zdeněk Moudrý

Publikováno: 03.04.2008 12:08

Pozorovatel: V kvalitě dobré a realizovat se je daří. Bohužel jsou neustále torpédovány osobními, lokálními a skupinovými zájmy, které se neprosadily ve strategii rozvoje města jako celku. Je zajímavé a poučné sledovat tyto ataky lidí, kteří jsou velice často novými obyvateli města a snaží se v novém teritoriu získat co největší prostor a výhody. Je to přirozená vlastnost, prosazovaná však velice často zcela neomalenými a manipulativními způsoby. Během přistích několika dní tito "spoluobčané" pod různými "nicky" vytvoří sáhodlouhou lajnu diskusních příspěvků k tomuto článku, ve kterých nám sdělí co je v našem městě všechno špatně.

Pozorovatel

Publikováno: 03.04.2008 11:42

Nejen já bych byl asi proti, kdyby Říčany platily lidem za to, že se tu zaregistrují k pobytu. Trvalý pobyt je v dnešním světě vůbec podivná věc.

Ostatní body jsou zajímavé a je třeba ocenit, že město ty strategie a plány má. Ještě by chtělo zjistit, v jaké kvalitě a jak se daří realizace.

Říčansko.info (www.ricansko.info) - nezávislý regionální server pro **Říčany u Prahy, Říčansko, Praha - východ** a okolí

Copyright © 2006-2008 [Wedio s.r.o.](#) | Používáme [publikační systém iGutenberg](#) | [RSS článků](#)

[O nás](#) | [Kontakt](#) | [Reklama](#)